

PERŽVALGA.

— Rusiškuose laikraščiuose randame paminėta, kad Kauno gubernijos tulų valstų ukininkai sudėję karės reikalams 9297 rub. 99 kap. Jeigu tad tuos, kruvinu prakaitu sutauptus skatikus sudėtumė į abeloną sumą, kokia yra tarp lietuvių surinkta bažnyčiose per kunigus, valstų raštinių, bažnyčiose, pabirkuose ir kitokiose viešose įstaigose, tai pamatytumė kokią milžinišką lietuvių yra sudėję auką, delei mierių visai jiems svetimų ir visai žmonijai blėdingų. Kiek už tuos pinigus galima būtų buvę padaryti gero! Bet, nelaimė, kad stoka Lietuvoje tikrų tėvynės sunų, kurie parodytų žmonėms kas jiems yra reikalinga ir ką jie privalo šelpti.

— Iš rusiškų revol. laikr. dasizine, kad per Maskvos centrališką kalėjimą perėjo po keliui į vietas išstrėmimo šie lietuviai: 1. *Stepas Valiukevičius* 40 m. garborius, recidivistas (— antrą syk kliuvęs); arešt. 31 geg. 03 m. Vilniuje; jam 6 metai Ryt. Siberijos. 2. *Jonas Palaitis* 33 m. knygnešis, recid., ar. 3 bal. 03 m. Kauno gub. su 5½ pudais raštų; 3 m. Archangelsko gub. 3. *Jurgis Andriukaitis* 25 m. ukininkas, už uždraustus raštus, iš Jurbarko, Kauno gub. ant 3 m. Arch. gub.

— Iš Vilniaus rašo į „Krajų“: — „Per užmanymą gr. Zubov'o neseniai atsibuvo tėviškėje Kairių lietuviškas pikninkas. Susivaziavo svečių apie 400 iš Vilniaus, Peterburgo ir... Kaukazo (R.) dėl iškilmingo apsidžiaugimo gautu nuo augščiausios valdžios daleidimu lietuviškos spaudos. Buvo laikyta prakalbos ir toastai, išimtinai lietuviškoje kalboje. Perstatyta iš senovės lietuvių gyvenimo gyvi paveikslai. Daugiausia įspūdžio padarė paveikslai senovės lie-

tuvų kunigaikščių: Jagielos ir Lizdeikos (garbingi lietuvių užvaduotojai akyse caro nežino, kad Lizdeika visai nebuvo kunigaikštis! R.). Lygiai gerai nusidavė perstatymas kaimiečių paveikslų, prie deklemacijų eilučių iš Mickevyciaus. Pikninko draugove nutarė prašyti gubernatoriaus, kad pavelytų ant lietuviško liežuvio daryti spektaklius naudai Raudonojo kryžiaus (!?...! R.). Pirmučiausia ant tos sueigos nutarta imties už išleidinėjimo Vilniuje arba kitam krašte Lietuvos lietuviškos „gazietos“ (svetimženkliamūsų. R.). Nutarta rinkti tuojaus tam tikslui pinigai ir kuogreičiausia jį įkūnyt. — Koku šaltu vėju atsiduoda darbavimaisi tų „lietuvių“ ir kaip jiems rupi vėl pavergti lietuvius artojas po savo jungu!..

— 13 liepos Kauno mieste išdegė 60 namų. Žmogiškų aukų nebuvo. Vietinės valdžios pavelyjo su-iverti komitetui dėl rinkimo padegėliams pašalpos nuo geros valios aukautojų. — Tūlam Blumentaliui tapo pavelyta išleizdinėti naują rusišką laikraštį „Kovenskiy Telegraf“.

— Baltstogėj pavelyta uždėti naują rus. dieninį laikraštį „Zapadnaja Okraina“, kurį išleidinės dabartinis „Vilensko Viestniko“ redaktorius, Čumikov.

— „Varpo“ 5 Nr. randame žinutę apie areštavojimą Serežiaus aptiekoriaus Matulaičio, pas kurį buvo rasta politiško turinio knygučių. Jį pasodino Kauno kalėjime (Žr. „Iš Lietuvos“ šiame num. „Vienybės“).

— Rygoje susitvėrė lietuvių dainininkų ir muzikantų draugystė, vardu „Kanklės“; ji tapo per valdžią užtvirtinta.

— „Lietuva“ patalpino tulą, iš Lietuvos rašytą laiškeli, kuriame randame keletą mažmožių vertų paminėjimo. Teip, ten autorius laiškeli (V. Kap-

sukas), kalbėdamas apie Vilniaus „intelligentus“, surinkusius netoli pusantro šimto parašų ir vardan visų vietinių lietuvių siuntusius carui nuo lankiausias vergų padėkas už leidimą spaudos, primena danaujus, ikšiolei nežinomais buvusius „patrijotus“, tarpe kurių priešakyje stato inžinierių Petrą Vileišį, Landsbergą ir k. (Slg. „Vienybės“ Nr. 28 „Iš Vilniaus“). — Tie poneliai ir iki šiolei jau tunojo po šešėliu lojalizmo carizmui, dabargi netikėtai priversti tapo su savo šventais raugais išėiti eikš-tėn, — ir tuom geriau, nes dabar tikri tėvynės sunus galės lengviau atskirti saviškins, kuomi bus išvengiama daug nesuipratimų ir pavojų kovoje už Lietuvos laisvę.

— Iš to paties laiškeli patiriame, kad dėl lietuviškų laikraščių leidimo paduoti yra 8 prašymai: —, 4 iš Vilniaus: du — minėtojo kunigo Ambraziejaus — jis nori išleidinėti vieną laikraštį, bene kasdieninį, ir antrą — „Bitininką“; vienas prašymas minėtojo Petro Vileišio, — jis nori išleidinėti didelį kasdieninį laikraštį; prekė per metus — 12 rublių; ketvirtasis prašymas Jokstirio, — jis nori išleidinėti sanvaitinį laikraštį; atsakomasis redaktorius — Baronas; 2 prašymu paduota iš Petrapilio: vienas — Dubinsko (kunigų laikraštis), antras — Baltromaičio; vienas prašymas paduotas iš Rygos advokato Visbaro, — jis nori išleidinėti, bene sanvaitinį, iliustruotą laikraštį; pagaliaus, aštuntą prašymą padavė koks maskolius iš Kauno gub. Neuzilgio rengiasi paduot prašymą, o gal jau ir padavė, vienas vokietis iš Pakuršės ir iš Šiaulių Janavyčius. Teip rašo p. V. Kapsukas ir priduria savo nuomonę, kad vargiai visi iš jų gaus maldaujamus daleidimus, išskiriant gal kokį vieną ar kitą, prilankėnių valdžiai.

— Mus prašo Dr. Šnupas pranešti visuomenei, kad jis nuo kelionės Europon, su pasiuntinyse nuo Amerikos lietuvių į tarptautšką socialistų kongresą, atsisako. Priežastis atsisakymo yra paminėtos kitoj vietoj.

Isz Lietuvos.

Naumiestis, Suvalkų gub.

Šiandien aš esu nepaprastai linksmas ir ganėdinas, nes nors su dideliu vargu ir pavojumi, gavau keletą NNr. „Vienybės Lietuvosninkų“, per kurios tarpininkystę galiu pasidalyti su viengenciais savo mintimis, ir pasikalbėti apie tautos reikalus bei pranešti žinias iš gimtinės tėvynės Lietuvos.

Gaila man dideliai, kad aš teip mažai žinau, nes dėl tolių priežasčių esu priverstas lindėti surukusioje kaimiečio lietuvių grįtelėje, tik kartas nuo karto pažiurių per apkerpėjusį langelį, ar neatvažiuoja raudon-siuliai išplėsti man ir to paskutinės vilties spindulėlio, kuriuomi džiaugiuosi, kada gerinuosi laukais, laukoms, pievoms, upeliais, ir atnaujinu savo apmirusią krutinę oru atšviežytu žolynais ir laukiniais kvietkeliais.

Atsimuša mano širdyje gailingi balsai brolių lietuvių kaimiečių prispaustų po valdžios jungu; tais jų balsais suvienytais su savo ir atsilankau pas jus broliai lietuviai Amerikoje gyvenantieji. Džiaugiamės jūsų judėjimu, darbais ir paveikslais, kad dirbate (nors nevisi) dėl prikėlimo pavergtos mūsų tautos tėvynės Lietuvos. Dabar ir mūsų Lietuvoje žmonės visokios luomos yra užimti karės bėgiu ir visokiomis apie tą kalbomis. Pasklido iš nežinomų šaltinių visokių butų ir nebutų paskalų; tos paskalos smarkiai judina kaimiečių širdis ir didina neapykantą žmonių prieš des-

potišką caro valdžią už tai, kad ten, už „devynių karalysčių“, užsimanė svetimo turto, svetimų žemių plėsti. Daugumas trokštų prapulties caro valdžiai, bet gaila savų brolių, ir visų nekaltų kareivių, kurie dėl caro godybės žus karėje, antra, baisu kaimiečiams, kad Japonai neužlauztų maskolių, nes paskui mat kristų visas jungas, visi išmokesčiai ant tų nuvargusių ukininkų, kuriems mat ir taip jau bloga gyventi. (Argi valdžia neplėšė ir pirmiaus pinigų nuo žmonių ant budavojimo geležinkelio Mandžurijoje? R.) Dar tuli gandinasi Japonais-pagonimis, nes kai-kurie kunigai įgandino žmones, prisigerindami valdžiai ir prikalbinėjo dėti aukas ant karės reikalų. Naumiesčio „tėvelius“ galima dar pagirti: tie, rodos, tokios nedorybės nedarė, bet buvo tokių, kurie tikrai rinko aukas ant karės reikalų (Raudonojo Kryžiaus).

Netoli Naumiesčio Lestnietvės, vaitui buvo prisakyta rinkti pinigus nuo imančiųjų kortas į užrubežį: nuo kortos (paso) po 15 kapeikų; nenorinčiam duoti 15 kap. neduoda kortos; beto dar priverčia pasirašyti, kad davė.

Pradžioje berzelio mėnesio tapo pastatytos grotos ant Naumiesčio kapinių aplink paminklą D-ro V. Kudirkos, mūsų rašėjo. Smarkiai užgauti širdį pamačius tą paminklą, pakentusį smugį nuo maskoliško žandaro rankos. Raidės iškapotos, paveikslėlis nuvogtas, kapas ir paminklas apleistas, nieks nė kvietkelę ant jo kapo neįsodino; dabar jo kapas išrodo, kaip kokio dvarponio ar kunigo užmiršto nuo pasimirusiųjų artimų ir davatkių. D-ro V. Kudirkos veik visi draugai ir gerbtojai gyvi, bet bijojo prie jo kapo prikišti rankas, kad neužsitraukti bausių policijos akių. Panorėjus statyti grotas, Naumiesčio pralotas, pakratęs rankas, liepė

atnešti iš policijos ženklą, nes kiteip nedavė jokiū būdu už rakintas koplyčioje grotas. Pareikalavus nuo policijos ženklo, burmistras nusijuokė ir pasakė: „policija nieko netur priešais statymą paminklų ant kapinių“, — bet išaiškinus dalyką, parašė tą patį atsakymą ant popierėlės, kurią nunešė pralotui; tada pralotas daleido statyti, prikalbinėdamas: — „Tai matai, vaikuti, nė čia kas nė ką; bet kad be bažnytėlės žinios darėte, tai ir tiek daug „nepriimnasčių“ pasidarė; mat ir litaras iškapojo, sudarkė paminklą, paveikslėlį išvogė; juk tas viskas ir brangiai kaštavo; mat, vaikuti, ir kas už tai kaltas; pats kalti“! — Bet abelnai kalbant, tos visos kliutys statymui minėto paminklo, atsitiko dėlto, kad nebuvo gerai apmisltytas darbas, ir nepavesta vienam išmanančiam žmogui. Kalčiausi inteligentai, kurie, pasinėrę baimė, sėdėjo rankas sudėję; pastačius paminklą, caro bernai puolė ant vargšų žmonelių, ant kurių policija jau seniai šnairavo, o einant tyrinėjimui apie jo statymą, visi užsigynė, žėdnas dabodamas savo kailį, sakėsi nieko nežinąs, tokiu būdu ir pateko paminklas į globą žandarų, kurie ir darė, ką norėjo, o mūsų žmoneliai tik žiūrėjo ir dusavo. Iš sykiu paminklą norėjo areštuoti, bet dasižinoję, kad ne iš užrubežio, tik grotas prisakė pakavoti, ir danešti valdžiai, arba pristatyti tą žmogų, kuris ateis tų grotų statyti; bet dabar viskas policijai išėjo ant juokų, o mūsų bailiams ant džiaugsmo.

Sudiev' broliai, Amerikoje gyvenantieji; jei neatsiras kokios kliutys, ir tankiaus žadu atsilankyti pas jus, bet ir jus mus neužmirškite!...

Skaitikas.

Kaunas.*) 2 balandžio atvedė kalėjiman aptiekorių iš Seredžiaus, Kauno gub., Juozą

*) Iš „Rev. Rcs.“

Matulaitį, kuris štai ką mums (kaliniams) papasakojo: „vieną kartą atėjo pas manę aptiekon koks tai žmogpalaikis, pasivadinęs savę kontrabandistu (knygnešiu) ir siulė man pirkti šį tą iš literatūros. Su panašiais pasiūlymais pas mus Lietuvoje tankiai apsilanko pas mažų mažiausia inteligentiškesnes ypatas ir dar tiesiog tik pas mokančius skaityti žmones, teip kaip lietuviška spauda yra uždrausta (dabar jau laisva maldaknygėms. R.), ir, tokiu būdu, net maldaknygės skaitosi nelegališkais raštais. Aš iš pradžių nelabai jam įsitikėjau, bet kada jis pasisakė esąs sebru to knygnešio, kuris pirmiaus man pristatydavo lietuviškus laikraščius tautiškos pakraipos, ir kuris, anot jo, kur ten prasišalinęs, aš sutikau. Jis išėjo, prizadėjęs nepoilo sugrįžti. 1 balandžio apie 8 vakare atbrazdėjo mūsų miestelin Jurbarke žandarų rotmistras Argentov'as su savo banda, ir išbaidyti gyventojai su baime lydėjo akimis einančius gatvėmis miestelio du žandaru, iš kurių vienas sargiai dengė po šinelio skvernu kokius tai rišulius... Kas būtų galėjęs mislyti, kad tai tie patys rišuliai, kurie pusantr mėnesio atgal su tuom patim „kontrabandistu“ ir prie tų pačių aplinkybių keliavo po miestelius Eirogalės ir Veličnos, su tikslu pasiekti namus daktaro ir dar kai-kurių inteligentų ir dabar štai tapo lemti įtekti man?... Ir teip, pribuvo, ir ne veltui: jis jau turėjo padarytą plianą kompanijos ir reikalinga buvo jam tik tai laikas... Plianas, kaip pasirodė, buvo išdirbtas su visoms apydaifoms, dagi buvo apmąstyta net, kad aš rišulius paslėpsiu ir kur paslėpsiu. Išmušė valanda ir prasidėjo darbas. Išvakariais, nuo užsileidimo saulės iki 10-11 valandos, kuomet dar užpakalinės durys tebeesti

atviros, vienas iš žandarų (ir nors būtų persirėdęs!) įlenda po stogu ant lubų mano namuose ir laukia... Likusiems gi prisiėjo šalti ir riesties kur patvoriais, nes aš, nieko nenujauzdamas, dar iš vakaro buvau nuėjęs pas daktarą ir subuvau ten net iki 3-ios ryto. Vos tik aš pagrijžau namon, štai įslinkta „kontrabandistas“ su dviems rišuliais. Aš paėmiau nuo jo porį knygučių nekaltos įtalpos, užmokėjau du rub. ir daugiau nieko nė imt, nė žiurėt ne norėjau: kazikas man labai pasidarė umai nesmagu; negandos jį žino, kas yra per žmogus! Ant pirmo karto, sakau, bus gana. Jis pradėjo prašyt, kad aš prisiimčiau palaikyt pas savę jo rišulius nors per vieną naktį, teip kaip jau švinta ir, dėlto, pavojinga, girdi, išeit su jais ant gatvės, nes gali areštavot. Pakol aš stovėjau užsimislyjęs, kaip čia padaryt, jis pasiskubino prie durų ir, ištaręs jau prie slengščio „rytoj pasimatsim“, — išėjo. Ne praslinko ir dvi minutės, kaip į tas pačias duris pabaladojo ir įsigriovė žandarai. Įėjo ir užklause kur yra palikti rišuliai. Pasirodė, kad juose buvo revoliucijoniškai-socijalistiška literatura ir keletas šimtų atsišaukimų „į kareivius“, jau išplatintų laike paskutinio šaukimo. Kratos nedarė. Manę areštavojo ir va dabar siulia ištrėmimą į „ne labai tolimas vietas“.

Laiszkai isz Argentinos.

Rašo A. Vištalius.
Buenos Aires, 15 d. Rugs., 1903m.
(Tąsa.)

Turėčia daug kalbėt, kad norėčia išreikšti visas savo mintis, bet žinau kad ne turit tiek laiko ant apmąstymo visko. Kas priverstas yra savo kuņui, o gal ir šeimynai rūpintis maisto, tam nedaug lieka laiko ant apmąstymo sveti-

mų užmanymų — menkos ver-
tybės. Aš pridėsiu vienok,
kad rodyčia visiems raštoriams,
vartot dvisvangę — eu, vieto-
je iau, kur-ne-kur, pagal tai,
kur ji pritinka: a. p. mateu
(t su kabliuku) vietoje mačiau.
Visuose liezuviuose yra varto-
jama eu. Portugališkoje kalbo-
je ženklina — aš „eu tam bem“
— aš teip jau. Net gentis Kiču-
va turi savo kalboje eu. Argi
tad mes bumem nuo kitų atsil-
kę paskui tiniais?

Isz spaudos.

Įlandos bei Yldeginio pasargos.

Tai tik nesuprantos tie Pru-
sų lietuviai, — tarė Įlanda,
perskaitęs 3-čiam Nr. „Darbi-
ninkų Balso“ korespondenciją
iš Prusų Lietuvos: — ve, ką
jie išsirinko sau į pasiuntinius
į seimą: kuniga!.. Ha-ha-ha!..

Jie to nesuprato, kad iš to
nieko naudos nebus. Kunigas,
mat, papratęs bažnyčioje mel-
tis prie Dievo, tai jis ir prie
valdžios pradėjo melstis, seime:
ėmė melsti, prašyti, kad ta
teiktusi žvilgterėti savo miela-
širdingomis akimis ant nuže-
mintų savo tarnų—lietuvių, su
noru virstančių į vokiečius, ir
suteiktų jiems savo mylistas.

Bet nabagas apsiriko: pasiro-
dė, kad seimas—nebažnyčia, o
Prusų valdžia jau nebenori
but dievu, kaip, ana, maskolių
valdžia. Pabaigus jam savo
maldas, ministeris Studt, kuo-
aiškiausiai atsakė, kad jis, —
lietuvių pasiuntinys, — dau-
giau nesimelstų prie valdžios,
nes, girdi, tie „prašymai tiktai
nužemina valdžią akyse žmo-
nių“. Kad jam Dievas duotų
sveikatą tam ministeriui už
tokį gražų pamokinimą, kad
nuo valdžios nieko negali mel-
ti ir prašyti, nes nieko nelai-
mėsi. Ir nors to aiškiai nepa-
sakė (turbūt bijodamas nusi-
zengti prieš karalių), kad jei
nori ką nuo valdžios išgaut,
tai turi neprašyt, o tiktai rei-
kalaut, — tai jau tą ir pusgal-
vis gal suprast ir dasiprotėt,
nes kam būtų tas seimas? ar
kad žmonai pasiuntiniai susiei-
tų tiktai tylėti ir snausti nosis
nuleidus?! Teip, teip, — pri-
tarė Yldeginis: — Jau dabar
Prusų lietuviai tik turės su-
prasti, kaip jiems reikia elgtis
su savo valdžia. O ir pats ku-
nigas Gaigalaitis gal kitą kar-
tą, vietoj prašymų ir maldų,
ims statyt reikalavimus, kaip
ir socialdemokratų pasiunti-
niai...

— Nesitikiu, — perkirto Į-

landa: — lietuviai gal ir su-
pras, o nuo jų atstovo arba pa-
siuntinio nér ko laukti, nes
gaigalas — per silpnas ir per-
lėtas paukštis, kad galėtų peš-
tis su vanagu...

— Rods, tesybė... Ir tai,
kad dar nors būtų gaigalas, tai
tik, vadinasi, senesnis ir kyt-
resnis, o čia tik gaigalaitis, tai
yra gaigalo sunus, dar neuž-
augęs...

— Beje! Ir tai labai gerai:
nors nestengs prusų lietuvius
paverst į antis ir prusų valdžia
neturės iš jų kepsnies ..

Tai mat.

Politiszkos žinios.

Maskolija.

Nepraslinko du mėnesiai,
kaip tapo nužudyti 3 Rusijos
dideli, jeigu ne patį didžiausi
budeliai. Peršovus Suomijos ge-
neral-gubernatorių Bobriko-
vą, akis visuomenės atkreipė
peršovimas Elizavetpoliaus vi-
ce-gubernatoriaus, o vos suka-
kus po to vienai sanvaitei, 28
liepos, žuvo vidaus dalykų mi-
nistras Plevė. Jis žuvo nuo
bombos, kurią jam pametė po
vežimu, jam važiuojant pas ca-
rą, tulas da jaunokas vaikinai
pasivadinęs savę Leglo ar La-
go. Bomba sudraskė į trupinė-
lius ne tik patį Plevę, už-
mušė keletą jo sąkeleivių, bet
dikčiai sužeidė ir patį bombos
metėją, o teipgi suardė keletą
aplinkinių triobų. Bomba buvo
baisiai didelė. Metusį bombą
tuojau areštavojo, kuris, buk
buves priėmęs nuodus, bet sa-
ko išgysęs. Jis neišduoda nė
savo vardo, nė suokalbininkų,
tik sakosi nužudęs Plevę var-
dan humanišku idėjų, dėlei
kurių esą paskirti tokiam pat
likimui visi ministrai, „išimant
carą“. Iš pradžios visi minė,
buk esąs žydas, dabar sako,
kad suomis (finas), tačiau,
jam nesisakant, nežino niekas,
kas jis per vienas. Faktą gi
nužudymo Plevės visi mato ir
zengentiems jo pėdomis ne vie-

nam rasi dreba blusos prieš
tokią lėmę. Suprantama, kad
minimams ir sąprotavimams
nér galo apie priežastį keršto
ant Plevės: vieni sako, kad tai
darbas suomių, kiti — žydų.
Mat Plevė užsipelnė prieš tas
dvi tauti tiek, kad „supranta
katė pieną paliejus“ už ką
bausta. Nemažai kentė nuo
Plevės ir kitos visos užkariau-
tos tautos: lietuviai, lenkai,
baltgudžiai, mažgudžiai, lat-
viai, armėnai, totoriai ir k.
Taigi, nors keliais užmušinėji-
mų eiti prie laisvės ir nepagir-
tinas darbas, tačiau išpirkti
milijonus aukų prašalinant
vieną visi sutiks esant teisingu.

— Vietą Plevės lig laikui
užėmė Durnovo, bet ant tikro
posto sako busęs paskirtas gr.
Muravjovas, dabartinis minis-
tras tiesų.

Azija.

Į Londoną rašo iš Mažosios
Azijos, kad 13 liepos turkų
šeikas (tjūnas miesto) Salau
užbėgo su buriu žmonių ant
kaimos Ootchilisa, išplėšė ką
rado, 25 gyventojus ir vieną
kunigą užmušė, moteris užgrie-
bė nelaisvėn, ir užbaigė terora-
tuom, kad kaimą iki pamatų
išgriovė. Korespondentai pri-
duria, kad turkai ketiną dar
ir ant kitų apielinkių teip an-
teiti, minėtina ant Sandjek ir
Payarid. — Iš Salonikų teipgi
praneša nuolatinius susiduri-
mus turkų su bulgarais, kur
netoli Kuymanova turkai įe-
lino bulgarų abazan, padegė
granatas, kurios plyšdamos su-
daužė visą bulgarų tuntą apie
50 žmonių.

Turkijos santikiai su Ame-
rika kaskart eina blogyn. Pa-
mena skaitytojai apie neseniai
praneštus sumišimus apielin-
kėse Erzerumo, kur tapo už-
kliudyta keletas ir Amerikos
pavaldinių. Amerika tuojaus
pasiuntė ten savo tam tikrą
agentą, tulą Norton, ištirti sa-
vo nuskriaustų ukėsu skundus,
bet turkiški urėdininkai jo i

(Toliaus bus.)

tas apielinkes neįleido. Kaip padarys Amerika su tuom dalyku, da nežinia.

Prancuzija.

Nors susirišimas (konkordatas) su Roma tapo beveik panaikintas, tačiau Prancuzija da skečia sparnus globos ant katalikiškų misijų kitose šalyse. Neseniai Kynijoje, sukilę likučiai žinomos revoliucionierių partijos, bokseriai, užmušė vieną Belgijos misijonierių, o kitus du prancuzų kunigu išvilko iš klebonijų ir labai sumušė. Taigi Prancuzija tuojaus pareikalavo, kad Kynijos valdžia bokserius už tą nubautų; kiteip, grumoja Kynijai nubaudimu. Suprantama, kad Kynija bokserių nubauti negalės, teip jau kaip Rusija negali įveikti savo revoliucijinių elementų. Prancuzija jieško priekabių prie Kynijos, idant paskiaus galima būtų įsimašyti į Mandziurijos tarptautiškas dalybas, kurios gal ir nepoilgo kada įvyks, ir sugriebti sau riebesnį kąsnį.

Anglija.

Užgrobimas per Rusijos liuosnorius anglišku laivų tapo užglostytas geruoju. Rusija atmokėjo laivų savininkams paduotus pragaištis kštus ir prizadėjo savo liuosnorius atitraukti iš neutrališkų vandenų. Tačiau da liko vienas nesutikimas neprašalintas, minėtina paskandintas japoniškose mariose per Rusijos kariškus laivus angliškas garlaivis Knight Commander, kaipo kariškas grobis. Čia Anglijos reikalavimai pasirodė daug didesniais negu Rusija galėjo duoti.

KARE MASKOLIJS SU JAPONIJA

Liepos 26 d. įvyko smarkus mušys netoli Mukdeno su caro armijos pralaimėjimu, kuri tapo išblaškyta į visas puses, daug išmušta ir sužeista, o teipgi nemažas skaitlius paimta į

japonų nelaisvę. Pralošimas šitos kovos labai maskoliams vodys, nes dabar visi šansai japonų rankose vedimui tolyn savo apgalėjimų ir užkirtimo kelio Kuropatkinio armijai iš užpakalio. Niuchwangas vėlei pateko į japonų rankas tą pačią 26 liepos, kur mikado armija įeidama nesutiko nė iš kur mažiausio pasipriešinimo, o Rusijos pavaldiniai, bijodamies iš japonų pusės keršto, nulaipino rusiškas vėliavas nuo savo namų, o jų vieton užkaišė vėliavas prancuziškas. Peterburgo žinios garsina, kad rusų generolas Samsanov'as šių dienų mušyje tapęs labai sunkiai sužeistu.—Nuo 27 liepos iki paskutiniausiai parbėgusių iš karės lauko žinių yra matoma, kad karė kaskart pradeda įgauti gresmesnį pobūdį, japonai išilgai visą pietinės Mandziurijos geležinkelį stoja ant drutesnės pozicijos ir smarkiau pradeda imties su abeloms maskolių spēkoms. Kuropatkinas apsiuabtas beveik iš trijų pusių ir Porto Arthuro likimas kabo, kaip ant siulo.

Dalis darbu.

¶ BRISTOL, PA. Vietinės verpinyčios darbininkai nutarė straikuoti prieš nutrenkintą jiems per kompaniją mokesties.

¶ OEAHA, NEB. 1100 darbininkų mechanikų, dirbusių vietinėse piovinyciose, išėjo į straiką, simpatizuodami straikui mėsininkų. — Tiesdarys Munger atmetė reikalavimą trusto išleisti injunction priešais unijistų užkabavojimus skebų.

¶ KANSAS, CITY. 100 straikierių pagrįžo prie darbo, nesulaukę iš Chicagos nuo unijos prigulincio jiems pinigisko paremimo.

¶ NEW YORK. Susitraikavo 1200 darbininkų prie dirbamojo požeminio tuneliaus, dėlėi iškilusių savitarpinių vaidų

tarpe tepliotojų dviejų unijų.

¶ CARBONDALE, ILL. Neseniai atgal sustrai kavus Ziegler kasyklėse angliakasiams, tapo jų vieton įstatyta daug skebų, kuriems Laters geležinkelio tarnai atsisakė gabenti maistą; kadangi geležinkelio savininkas varu spyrė tarnauti skebams, tai visi geležinkelio tarnai apskelbė straiką. Kaip į kasykles teip ir ant geležinkelio bandoma yra užmainyti straikierius negrais, atgabentais iš kitur.

¶ HAZLETON, PA. Coxė Brs. kasyklėse paėjo paskalas apie neužilgo busianti čia straiką.

¶ WILKES-BARRE, PA. Delaware ir Hudson kasyklėse tedirba vos po pusę dienos. Tas sako trauksis iki pabaigos rugpiučio. Angliakasiai bevėlytų dirbti tik po tris dienas ant sanvaitės, negu kasdien po pusę, bet, žinoma, ne jų vale pasirinkti.

¶ WASHINGTON. Prezidentas Rooseveltas labai nūgąstauja, kad mėsininkų didysis straikas nepakenktų republikonų partijai, bet senatoriai Illinojaus, Cullom ir Hopkins, užtikrina prezidentą, kad straikas ilgai nesitęs, nes, girdi, unijos neturi ilgam straikayimui pinigų ir, ar anksčiau ar vėliau, trustai išeis darbininkų į ergalėtojais.

¶ PHILADELPIA, PA. Frankfordo pusej sustrai kavo barzdaskučiai, nenorėdami sutikti su kontraktoriais už pailginimą laiko laikyti atviras darbavietes subatomis. Straikas tęsėsi 91 minutą ir, prisirinkus į šapas daugumui „kostumieriu“, kontraktoriai greit su barzdaskučiais susitaikė.

¶ DENVER, COLO. Kariume nei iš čia pasitraukus, tapo apielinkės pavestos kontrolei bazmo valkatų, plėšančių naktimis ir dienomis ramius gyventojus, ypatingai priklausančius prie unijų angliakasių, ir pavertusių visas apygardas į ištisą terorizmą. Šau-

dimai, primušimai ir vagystės tapo čia paprastu dalyku. Niekas nėra atvangus savo gyvastėj ir turte. — Tokią tai laimę dabartinė valdžia suteikė šalies ukėsams ir tokia tai laisvė zydi despotiškoje respublikoje!

¶ FALL RIVER, MASS. Medvilnės dirbtuvėse straikas tebesitęsia. Bandymai susitaikyti neprivedė nė prie ko gero.

¶ CHICAGO, ILL. Kadangi visi bandymai užbaigti mėsinyčių ir piovinyčių straiką nenusisekė, tai straikas dar tebesiaučia visam smarkume. Prie mėsininkų vis daugiau vienyjasi ir iš kitų to darbo šakų unijistų. Teip, prieš nedėlią dar sustrai kavo 7500 darbininkų ir mechanikų simpatizuodami mėsininkams. Sumišimai ir muštynės tolydžio visur įvyksta. Užmušė vieną skebą juodveidį. Straikierių šeimos beveik kenčia bada.

Iš Amerikos.

A u k a p r i g a v i k u i .

Des Moines, Iowa, turtingas pirklys Ellingson paaukavo 50,000 dolerių žinomam zydy „pranašui“ Dowie, kurs skelbia savę esąs Dievo pasiuntiniu. Ellingson liko visai biednas, o savo dvi dukteri atėmė iš augštesnių mokyklų ir liepė mokyti vertelgystos, idant paskiau galėtų sau uždirtti duoną, nes tėtūsis višką atidavė „Dievo pasiuntiniui“. Gyventojai mena, kad Ellingson subludęs.

J i e š k o č i a i z e m e s .

Yankton, S. D., vietinės geležinkelių kompanijos negali suspėt pristatyt keleiviams trukių, kurie plaukia į šias apielinkes norėdami gauti valdžios žadamas sėdybas. Valdžia mat nori apgyvendinti šias vietoves baltveidžiais, kurie paskiaus dėkingume valdžiai balsuotų už republikonus, nes juodieji daugias linkę prie demokratų. Per paskutines sanvaites pribuvo to-

kių žemės jieskočių apie 50,000, iš kurių yra daugelis ir lenkų. Apie lietuvius nėra minima.

P r i s i r u o š e s, n u e j o p a s D i e v a.

Chicagos kalėjime tulas Bendeto, užmušėjas savo pačios, belaukdamas sudo kasdiena meldėsi ir ruošėsi ant mirties, kad po numirimo Dievas neįbruktų jo į keplą (peklą). Galiausiai, manydamas, kad jau ganėtinai Dievą numaldė, pasikorė.

P a r o d o s p r a n e š i m a i.

Praėjusioj sanvairėj ant visuotinos parodos St. Louise, laikraščiai praneša, jog apsilankė daugiau pusė milijono žmonių. Šeip jau parodos bėgys ir jos veiklumas yra menkas. Sakoma, kad ši paroda bus prastesnė, negu buvusi atgal keli metai Chicagoje.

B r a n g u s š l i u b a s.

Kardinolas Satoli, neseniai atvažiavęs iš Romos Amerikon Vatikano reikaluose, davė tulai porelei Spring Lake, N. J., šliubą, už kurį paėmė \$100,000. — Gražus tai gniužtas pinigų, kurių vargšas darbininkas neuždirba nė per visą gyvenimą.

Apie invedima socialistiszko suredymo, pagal prof. E. Vandervelde 1).

Dabartinis surėdymas dėl darbininkų žmonių yra blogas. Jie dirba, sutveria visos pasaulės turtus, užlaiko viešpatystę, ponus ir kariumenę jų apginimui prieš savę, o patys džiaugiasi, kad gauna juodos duonos kąsnelį. Ir šitoks surėdymas tęsis tolaik, kol pabrikai, dvarai, dirbtuvės bus vieno žmogaus rankose. Jis nieko nedirbdamas, miegodamas už dirba pinigų, ir dar kokius

1) Emile Vandervelde — garsus darbininkų vadovas Belgijoje. Priegiam jis yra žmonių mokslučiu. Jo straipsnį čionai laisvai apdirbau.

pinigūs! Jis gauna pelną be darbo. Tai gi busentis surėdymas turi būti toks, kad tinginiai negautų duonos, kad vieta ant svieto būtų dėl vienų darbo žmonių. O tas įvyks tik tuomet, kada pabrikai, dirbtuvės, dvarai prigulės visiems žmonėms.

Kaip gi atimti juos nuo ponų? Ant to yra 3 atsakymai: atimti be atlyginimo, su visuotinu atlyginimu ir išimtinę lig numirimo.

I.

Atėmimas be atlyginimo.

Tai nėra naujas daigtas. Priminkime didžiąją prancužų revoliuciją. Tuomet višų turėjo kunigija ir bajorija. O dabartiniai buržuazai neseniai tebuvo atsiradę. Anodvi luomi nelcisdavo jiems, kaip priguli, vartoti savo kapitolo.

Tuomet dar nebuvo didelių pabriku, daigtai dirbami buvo tankiausiai pas meistrus. Šitie negalėdavo priimti nė mokininių, kiek norėjo, nė užsimti kuom norėjo. Visą tą suturėdavo cekai. Vienok ilgainiui pradėjo dygti ir didesnėji pramonė. Kapitalistai visaip kaip turėjo aplenkiti įstatymus. Praturto jie, nuo jų imdavo pinigų ant skolos karaliai, bajorai ir kunigai. Šitie valdė viešpatystę o kapitalistus, pabrikantus ir pirklius prašalindavo nuo to. Šitie kapitalistai buvo naujos gadyinės žmonės, o bajorai su kunigais gyrėsi užpelnaus savo ainių amžių gilumoje. Gyveno jie senąja garbe. O rėdydami viešpatystės reikalus stengesi, kiek įmanydami, užlaikyti seną tvarką¹⁾. Buržuazai sugriovė tuos pylimus, kuriuos per amžius supylė buvo kunigai ir bajorai. Šiuosius maitindavo lažininkai. Dvarus ponai ir kunigai išplėšė nuo kitų. Tai gi per re-

1) Platesnes žinias skaitytojas ras knygutėse „Istorija didžiosios prancužų revoliucijos“ ir „Kaip prancužai už laisvę kariavo“.

voliuciją 1789 m. buvo sunaikintos tos tiesos. Donis jiems išnaikintos, dvarai atimti. Buvo tai padaryta, be jokio atlyginimo. Tik už tuos buvo mokėta, kurie buvo pačių ponų pirkti.

Teip padarė su ponais ir kunigais tėvai ir seneliai dabartinių mūsų kapitalistų, kurie dabar sunkia darbininkų sveikata.

Teip pat buvo padaryta Suvienytose Valstijose Amerikos su vergais pirm 35 metų. Pietų pusėje ponai turėdavo vergus — juoduosius žmones, kuriuos laikydavo gyvulio vietoj. Šiaurėje dirbdavo liuosi žmonės. Žinoma, tokie darbininkai buvo brangesni. Todėl šiaurės ponai pareikalavo nuo pietinių, kad išnaikintų vergiją. Jie nesutiko. Prasidėjo kova. Vergija buvo išnaikinta. Nuo ponų visiškai atėmė vergus, visai išliuosavo ir už tą nieko jiems neužmokėjo. Žinoma, pietiniai ponai visaip kaip pravardžiavo, vadindavo tokį atėmimą savasties vagyste, plėšimu ir tt.²⁾

Tas pats buvo ir pas mus. 1861 m. baudžiatvės buvo išnaikintos: nuo ponų atėmė žmones, ir už tą nebuvo duota atlyginimo. Ko labiau reikalavo išnaikinimo baudžiatvės apšviestunai, miestiečiai ir tie visi, kurie matė, jog lažininkas menkas darbininkas.

Visur atimta žemė nuo dvarponių per rupestį buržuazų kapitalistų, kurie kątik pradėjo stipreti. Ponai nepasidavė, daug kraujo buvo pralieta iš abiejų pusių. Niekas, apart pačių ponų, nepapeiks už tą apšviestunų ir buržuazų. Jie sunaikino vergiją — baudžiatvę. Gerai padarė, kad nedavė ponams bajorams skriausti kitus. Ir negaila to kraujo, kurs buvo pralietas dėl tiek milijonų žmonių gero.

2) Įvirtimas daėjo iki to, kad prezidentas Linkolnas, kurs užstojo vergus, tapo ponų 1864 m. užmuštas.

Kodėl dabar negalima atimti pabriku ir dvarų? Kodėl gi negalima padaryti su jais tą, ką jie padarė su kitais?

Laukiant geros kloties, norint pamatinio dabartinio ūkės suredymo, reikalinga tą padaryti visur: ir pramonėj ir žemdirbystėj. Jeigu, daleiskime, atimsime dvarus nuo ponų, o ne judinsime pabriku, arba atimsime pabrikus, o paliksime dvarus, tai nieko nepelnysime, nebus vienybės suredyme. Kiteip sakant: atėmimas be atlyginimo bus visuotinas, arba nebus jokio atėmimo.

Tas viskas būtų galimas tik tuomet, kada visi kapitolai, dvarai ir pabrikai prigulėtų keliems ponams, kada jau bus užimta apie privatišką savastį, dauguma ūkėsų būtų vieni proletarijai (beturčiai), kuriems nieko nebelieka nustoti apart retėzių ir pačių.

Jeigu toks padėjimas įvyks, tai dar negreitai. Vienok ir jis neapsieis be kraujo praliejimo. Todėl toks atėmimas be atlyginimo būtų kobraugiausias.

Reikia pajieskoti geresnių, pigesnių kelių.

II.

Atėmimas su atlyginimu.

Viešpatystė, atpirkdama, daleiskime, geležinkelį nuo kelių piniguočių, užmoka tiek, kiek jiems patiems apsiejo ir dar višum primoka. Čia teip pat bus atėmimas, nes nori ne nori, turi parduoti. Teip daro dabar viešpatystė. Arba, daleiskime, reikia kur norint dirbti geležinkelį ant žemės, viešpatystei neprigulinčios. Tada vyresnybė liepia savininkams parduoti ir užmoka brangiaus negu ta žemė verta. Bet išperkant tokius daigtus reikia padėti daug pinigų; izde trukstant, reikia skolinties, o skolą išmokės visi gyventojai. O tuem tarpu pinigai eis ponams už dyką, nes jie nieko nedirbdami turės pinigų, kuriuos bus gavę už parduotus pabrikus, dvarus ir ge-

ležinkelius. Kiteip sakant ir dabar neišnyks dykaduoniai. Turėdami pinigus jie ir toliau engs ir siurbs vargšus žmones, o turtus paliks savo tėvoniams, kurie elgsis taip pat, kaip ir tėvai. Ir nuo tokio atėmimo surėdymas nepersimainys.

Reikia atrasti kelią, kad gyvieji kapitalistai nebutų visuomenei pavojingi, o numirusiems nereiktų atlyginimo.

(Užbaiga bus.)

Isz lietuvišku dirvu Amerikoje Waterbury, Conn.

Yra čia gerokai doros laikančiasi lietuvių, kurie skaito visokius laikraščius ir knygeles. Už tai tie turte ir prote yra daug turtingesniais, negu kurie įgązdinti „dvasiško kurpalių tasytojo“ šalinasi nuo visokio pasiskaitymo ir blaivesnio užsilikymo. Bet užtai drašiai eina į karčiamas, — ir ten begirdami ar peikdami savo kunigą ar vargamistrą, patį save pasistato ant didžiausio nupeikimo, nes pasigėrę pradeda niekus pliaukšti, — negalėdami viens kito perginčyti, pradeda sau makaules daužyti, mislydami, kad tai geriausias darodymas teisybes.

Liepos 27 vėlai vakare keli prisigerusių vaikinių pradėjo ginčytis už kunigo automobilių. Vieni sakė, buk automobilius pats įsivertė į bažnyčios kasamą kelnorę, o kiti tvirtino, kad dudorius tyčiomis įvertė. Iš to kilo baisus nesutikimas, o paskui peštynė. Vieną tvirtintoją paliko mažai prie gyvybės, už tai 4 drašuolius pribuvę mėlynsermėgiai su „Blaziejiaus zvakėms“ apmalšinę nugabeno į kalinį. Vienas iš mielaširdingesnių karčiarninkų norėjo iš mti iš kalinio, užstatant paranką (bellą), bet jo visa geradėjystė tapė atmesta, — ir iš kalinio prasi-kaltėlių nepaleido. Turi laukti sudo!

Liepos 24, nedėlioį, buvo

pašventinimas neva lietuviškos, dabar statomos, bažnyčios kampinio akmenio. Ant apvaikščiojimo buvo kviesta ir „paklusnios bažnyčiai“ (geriau kunigui) draugystės. Kelios buvo sutarę eiti, bet iškilus lietuvi, tik Kazimierinė ir Sal. Širdies Jėzus draug. mėgino kad ir per lietuvi maršuoti per miestą dėl pasitikimo kokios tų airių draugystės, bet airių nebūta taip žioplų, todėl nėjo ant lietaus. Bridę per purvyną lietuvi pasitiktų airių, sugrįžo visi šlapi. Juozapinė ir Stanislovinė atsisakė eiti ant lietaus. Ant pašventinimo buvo kun. Gričius ir da kitas lietuviškas kunigas. Prieš parodą dvasiškas „tėvelis“ užlraudė Šv. Juozapo draugystei imti Liet. Sunų kapeliją, nes pagal jį esanti po „cenzura“. Rodyjęs geriaus imti žydus ar parazonus, negu lietuvius, nes tie nėra po cenzura. Daugumas lietuvių pasipiktino iš tokio viduramžinių nuomonių zokninko. Ir kągi nori atsiekti „dvasiškasis“ su tokiu piudymu lietuvių, ir ar daug rasis tokių, kurie jo akiai klausys.

Tą vakarą prieš šventinimą kampinio akmenio, zokoninko automobilius įbėgo į ką tik išmurytą bažnyčios kelnorę. Puldamas apsivertė ir bepiškėdamas susilaužė, kur sutaisyimas kaštuos \$200. Kad ta nelaimė atsitiko subatoj po pietų, kada daug žmonių nedirba, tai subėgo žiūrėt tyčveikos vaikų ir didžiųjų, kas išrodė ant tikro cirkaus. Ant rytojaus toj vietoj (kelnorėj) buvo pastatytas juodas kryžius, dėl ženklo, kad toj vietoj busės didysis altorius, o žmonės nieko „nežinodami“ šneka, kad zokoninkas pastatęs gailos kryžių dėl įpuolimo automobilio. Na ir kas juos gali pertikrinti, kad ne dėl automobilio tas juodas kryžius buvo statytas?

Žmonės į bažnyčią kaip ėjo, taip ir eis, kaip nešė dešimtukus, taip ir neš; \$200 kaip rei-

kes, tai ir bus automobilius sutaisytas, kurio „nė peklos vartai nepergales.“

Bažnytinis.

Yonkers, N. Y. Butų smagu ką nors pranešti ir iš mūsų kampelio, bet kadangi čia lietuvių labai apsnudę, tai ir jų judėjimas jokio įvairumo neturi. Liepos 17 buvo susirinkę pas p. Kveselaitį sąnariai S. L. A., kur užsimokėjus duoklę, poni Kveselaitienė padeklemavo „Intelligentams“ ir padainavo „Paminejimas Tėvynės Lietuvos“ (iš „Ukininko“). Visi apsidžiaugėm augimu Susivienijimo ir... tiek!.

Kada buvo rašyta „Vienybėje“ apie mūsų varšavinius nuo Lazdijų ponelius, kaip jie buvo valgę košę iš Varšuvoje pirktu puoduko. Tas išsitarimas mūsų „poneliams“ baisiai nepatiko, kad „muzikai“ išdrįsta daryti iš „ponų“ juokus, jieškojo, kas rašė korespondenciją, sakydami: „ja pokaze že ne jestem „kam“! Iš tų pačių „ponelių“ vienas per „Zgodą“ padavė užmanymą, įvesti lietuvišką „Związke“ skyrių ir pasirašė „Lietuvis“, tačiau čionaitiniai lietuvių žino gerai, kad jis visai nėra lietuvis ir tiek yra privalgęs tos košės, kad jo visas kraujas persidirbo į ponišką. Reikia da priminti, kad tie „ponai“ neseniai norėjo pritraukti lietuvių šv. Vincento dėtę prie „Związko“ ir prie lenkų bažnyčios; tam nenusisekus, jų kunigas lietuvius išvadino stabmeldžiais ir atsitraukė šalin.

Neponas.

Brooklyn, N. Y. Pora metų atgal atkako čia iš Baltimorės tulas misijonierius, kuriam ten minkšta dirva pavirto į akmeuną. Čia jis užsidėjo siuvėjų šopą ir buvo didžiausiu unijos priešu, nes 1902 m. per kriaucių straiką prisirinkęs italijonų, apsiginklavęs drutai su policija ramiai dir-

bo, o unijistus vadino didžiausiais žmogžudomis. Bet laikui bėgant, dalykai taip pakrypo, kad mus karžygis, kaip lepšis po šalnai, visame susmuko. Tada prisibriovė prie kriaucių unijos ir šiadien pastojo antrankiu vadovu. Dabar jis čia žinomas kaip griautojas to, ką visuomenė stato ir išnaudoja lengvatikius labiau už kunigą, nors jį keikia.

Dabar New Yorko kriaučiai smarkiai straikuoja, tarpe kurių straikuoja ir lietuvių ir labai gerai laikosi prie savo nuo darbdavių reikalavimų. Neseniai tulas sankrovinkininkas (warehouse boss) užmanė, kad lietuvių atsiųstų porą vyrų dėl susitaikymo, na šie ir pasiuntė: vieną angliškai „nebilį“, o kitą viršni kalbėtą vyrą, kurie pagrįžę — „nebilis nieko nepasakė, o antrasis įkalbinėjo lietuviams kad grįžtų dirbti ant senų sanlygų, ir tokiu budu pastotų visų strai-kierių judošiais. — Broliai, apšisaukokime nuo vilkų avies kailyje!

J. B.

Philadelphia, Pa. Oras šaltas; daugumas serga galvos ir nosių slogomis. Vietiniai lietuvių (žinoma, ne visi) praleidžia laiką daugiausia ant peštynių ir provų. Štai paskutiniu laiku buvo net trys kruvini atsitikimai tarp lietuvių: Tulas F. Čevinskis už subadytą žmogaus peiliu likosi nusudytu ant 15 metų kalėjimo; 4 liepos tulas burdingierius nušovė savo gaspadinę (jos pravardės nežinoma, nes ji neseniai buvo iš kur ten atvažiavusi ir sakėsi esanti našlė); toliau, 5 liepos Kazys Latvėnas nušovė savo mylimąją ir jos seserį ir paskiaus pats save mirtinai persišovė; kulka perėjo per širdį. — Tai mat, broliai, kaip lietuvių šviečiasi po globa kunigų, kaip paskiaus sau gyvastis viens kitam atiminėja. Tarpe „bedievių“ to nesiranda. Jau dabar girdėtis,

kad ir „bedieviai”, nors ne-
daug, laimėjo, t. y. provą su
kunigu. Gal ir neužilgo tas
ergelis užsibaigs.

25 liepos buvo susirinkimas
10 kuopos S. L. A., kur p.
Veronika Unikienė padovano-
jo išlaimėjimui siuvamą maši-
ną ant naudos uždėjimo lietu-
viškos, po vardu S. L. A. kō-
lionijos. Tam tikslui teip gi
velionis V. Astramskas paliko
auksinį žiedą, o Izid. Augaitis
paaukavo 100 cigarų. Reikė-
tų tą gražų rūpestį visiems pa-
sekti, o greit įgytum savo ko-
lionija. *Philadelphietis.*

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės.”

Pribuvimai:

Pagal „Vien. Liet.” N. 27	
buvo	\$680.45
Scotland-Mosend kuopa	
1 sv. 9 šil.	6.99
Wilkes-Barre, Pa., k.	
gauta 31 liepos nuo p.	
J. Š.	8.40
Fr. Gyvis, New York	60
Jur. Pranaitis N. Y. (nau- jas)	60
Tamašauskas (Harrison, N. J.)	60
Glen Lyon, Pa. k.	3.00
Traverse City, Mich. k.	2.40
Lawrence už Paltan. kor- netą mokslaeiviams	4.50
New Britain, Ct.	21.00
Lawrence, Mass. k.	19.50
Viso	748.04
Išmokėjimai:	
Laiškams	29
Sukol. Lawr. M. č. per Palt.	10
Glen Lyon suk. č.	10
New Britain, C. suk. č.	10
Viso	59
Lieka	747.45
Išdin. T.M.D. J. Naujokas.	
PLYMOUTH, PA. 3 k. T.M.D.	
išleidimą knygos angliškoje kalboje pavedam sprensti lite- ratiškam komitetui, kurs, pa- gal įstatus, teiksis tą geriau- sia atlikti. 8 k. T. M. D.	

WESTWILLE, ILL. Pakeltais
klausimais apie išleidimą kny-
gos, albumų, paveikslų ir sti-
pendijų moksleiv. patariam
neužsiimti. Komitetas.

SCRANTON, PA. 17 kuopa 6
balsais prieš 1 balsavo išleidi-
me knygos neprisidėti.

Sekr. ZORSKA.

CHICAGO, ILL. 19 k. prisi-
dėti prie išleidimo knygos ne-
mato reikalo.

M. DAMIJONAITIS.

Atsakymas p. J. Tarellai prez. S. L. A.*)

P. J. Tareila prez. S. L. A.,
rašydamas apie S. L. A. reika-
lus, nepamiršo ir man užmesti
už straipsnį Nr. 18 „Vienybės”
tilpusį, kur buvo nurodyta ne-
reikalingumas uždėti ant sąna-
rių ekstra mokestį ant pašalinių
Susiv. reikalų, su mieriu pa-
didiinti posmertinių išdą.

Kadangi iš praktikos tos
pačios institucijos zinome, jog
ir iš ikišiolaiškinės mokesties
visiems Susiv. reikalams už-
tenka, ir kadangi svarbesniais
mieriais, apart posmertinių,
mažai kur Susivienijimas už-
siima (jeigu kur su maža dalele
ir prisideda, tai ne kaip savo
pareigą atlieka, bet kaip viš-
pareigą ar mielaširdystę paro-
do), todėl ir sakiau „nereika-
linga”.

Toliau, p. J. T. sako: kam
trukdyti tą, kas per visuomenę
yra priimta ir pamylėta. Iš
kur p. J. T. patyrė, kad tą
centr. kom. įnešimą, apie pa-
kėlimą mokesties, visuomenė
priėmė ir pamylėjo? — nes, aš
tik tame priešingas. p. J. T.
didelius nuopelnus Susiv. pri-
pažįsta, kurių aš gerai nepatė-
mijęs t. y. 12 centų nuo kiek-
vieno sąnario ant tautiškų rei-
kalų. Kad esą Susiv. „turės”
10,000 (na, kas čia buvo pa-
dėti 100,000!) sąnarių iš vien
12-cenčių susidės \$1,200; o ka-

*) Suveluota dėlei stokos vietos.

jau besakyti, kad po 25 cen-
tus?! Tas labai gerai ir pil-
nai su noru šitokiems pakėli-
mams mokesties aš pritariu,
tik centr. kom. ne šitiems mie-
riams pakėlimą mokesties įne-
šė. Tačiau kaskartas kilant
tautiškam susipratimui, kyla ir
daugelis užmanymų, butinai
reikalingų įkūnyti, dėl pakė-
limo mūsų tautos, todėl tų au-
kų (12-centinių) pagal tokį
skaitlių sąnarių toli visiems
mūsų reikalams neužtenka ir
permaža kad ir po 25 cen-
tus, ir tuom pasikakinti, sa-
kant, kad Susiv. dideles aukas
tautai aukauja, negalima. T.
M. D. ir S. L. L., o ypatingai
„Aušra” kaip „turės” 10,000
sąnarių, keleriopai skaitlinges-
nes tautai aukas atgabės, o
kiekvieno tikro tėvynainio pa-
reiga dėl tos institucijos dau-
giaus pasišvesti, katra didesnę
tautai naudą žada.

Kad „Aušra” iki šiolei daug
pinigų nesuriško, tai tame mus
pačių kaltė, kadangi mes iki
šiolei vien posmertinių reika-
lais užimti, dėl „Aušros” nė
centelį, nė žodelį. Ar teko
kam-nors iš klausytojų ant
prakalbų iš kalbėtojo lupų iš-
girsti žodį apie besimokinan-
čią jaunuomenę, apie „Aušrą”
užsiimančią šelpimu jos — jau-
nuomenės? Labai mažai: „Tę-
sav Chicagoj susitvėrė, tę patįs
ir priguli”. Kad teip nevie-
nas sakom, tai aišku iš to, kad
nė pavieniais prigulim, nė
kuopų tveriam.

Kaip dar neturėjom institu-
cijos užsiimančios šelpimu be-
simokinančios jaunuomenės,
kiek tai kilo balsų su įvairiais
užmanymais, kad butinai rei-
kalinga sutverti tam tikslui
dr-stė. Tuli net nemenkas
aukas ant metų žadėjo, su ku-
rioms iki šiolei dar turbūt ne-
pasirodė. Rodėsi tik įkūnyti
reikia, o kuopos gims su šim-
tais sąnarių. Bet veltui. Ne-
teip daug mus besimokinanti
jaunuomenė interesuoja, kaip
mes norėjom pasirodyti.

Kad mūsų jaunuomenė, no-
rinti tarnauti dėl savo nuvar-
gintos tėvynės ir brolių, kurio
dėlei idealo, tėvams nesupran-
tamo, tampa atstumta be pa-
šelpos — paniekinta, arba atsi-
žada savo augštų siekių, arba
per neapsakomą skurdą ir per-
sekiojimus valdžios krinta į
nasrus mirties — vienas po ki-
tam tiką pražyde jaunikaičiai
kaip ant gyvenimo teip ir ant
dvasios — mes juos ramiai už-
kasam kapuose su jų šventais
norais, augštais siekais be jo-
kio pasigailėjimo, be nusimi-
nimo. Nesudrebina mus mir-
tis Kudirkų, Vaičiūčių, Mačių
ir kt., nenustebina!... Mes mo-
kintų vyrų — inteligentų tu-
rime užtektinai; mus literatu-
ra jau išdirbta, tauta apšviesta
gana, žodžiu, viskas užbaigta,
tik vien posmertinių reikia...

Mes anaipol nepriešingi Su-
sivienijimo augimui, dar
džiaugtis iš to reikia, nes tau-
tai ir tokios organizacijos yra
reikalingos kaip ir kiti daly-
kai, tik norim nurodyti, kad
vienu Susiv. negalima užsiga-
nėdinti. *I. Draugas.*

Ar apšvedimas yra priežastis mirties?

Jaunas mainieris p. J. S.
„Vienybės” 19 Nr. draudžia
merginas tekėti už mainierio
ar bet kokio kasyklėse dirban-
čio, ir vien dėlto, kad explo-
davojo dėžė dinamito nuo 25
svarų parako, ir tiek baimės
jaunam mainieriui eksplozija
padarė, kad net į laikraštį pa-
darė, tik gaila kad neparašė
priežasties eksplozavimo!

Eksplozijas gimdo ne su-
žieduotinės, nė moteris, bet ne-
išlavinti kalnakasiai, kurie
mažai supranta apie dinamitą
ar paraką, ir apseina su juom
kaip su smiltimis; kiti ateina
girti į kasykles, kuriuos teip-
gi patinka nelaimės ir mirtis:
ar ir tame sužieduotinės bei mo-
teris yra kaltos? tegul p. J. S.
skaityt tankiau laikraščius ir

tėmyja, kad ant geležinkelių daugiau per metą mirčių ir sužeidimų pasitaiko, negu kasyklėse: tai merginos negal tekėti už tokių, kurie važinėja ir geležinkeliais!... Mano nuomone geriau reikia merginas apsaugoti nuo kazininkų bei girtuoklių, kurie šimtą kartų daugiau nelaimių gimdo, negu dinamitas bei dujų eksplozijos kasyklėse.

Dar kartą sakau, kad nėra kaltos nė sužieduotinės, nė moteris tų nelaimių, kokios patenka vargšus kalnakasius, bėt pačių darbininkų yra kaltė, kurie nesirūpina apie savo gerovę, apsišvietimą, darbininkiškus reikalus, nė apie politikiškus dalykus; štai ateina rinkimai, — ar išgirsi darbininkus susirinkusius apie tai svarstant? nė dienoje balsavimų parodyk stiklą raugalo ir matysi, kaip visus darbininkus, su mažu iššėmimu, galėsi nuvesti kur Japonas šiaurės meškiną smaugia ant geltonosios upės; o šioje šalyje dėl darbininkų balsavimas yra gana svarbum reikalas, nes išrinkti papirkimais urėdininkai jie daugiausia rūpinasi reikalais savo ir bagočių; darbininkas gi stato savo gyvastį ant pavojaus už mažą mokeštį ir tankiai, neapsipazinęs gerai vartoti eksplojuojančias medegas arba per skubinimą, kad uždirbti daugiaus cento, visai nejutoms patinka nelaimę.

Dėlto melsčiau p. J. S. ant toliaus geresnio ką parašyti laikraštį, negu baidyti kasyklose dirbančius nuo vedimo, arba primetinėt kasyklių nelaimes moterims bei sužieduotinėms.

V. P.

Atsiszaukimas.

Kelios dešimtis lietuvių darbininkų atsisaukė pas mane, ragindami, kad aš pradėčiau socialistišką propagandą, išleidžiant socialistiškus lapelius,

varyčia toliaus. Taigi, čia turiu paaiškinti jums, broliai, kurie rasi mislyjate, kad aš tuomi padarau sau pelną, kad tas man netiktai nedaro jokio pelno, bet da apie 50 dol. iki šiol ištraukė iš mano kišenės. Taigi jeigu jus, broliai, mylite socialistišką propagandą, tai meldžiu prisidėti ir prie išleidimo tam tikslui pagamintų raštų nors keliais centais. Aš dabar turiu išvertęs iš angliško lapelius, kurių įtampa ši:

1. Socialistų partijos platforma.
2. Trustai ir darbininkai.
3. Kiek dirba pabriuose moteriu.
4. Turtas ir savastis.
5. Republikonų labdarystė.
6. Siberija laisvoji šalyj.

Tie lapeliai aprupinti atsakančiais paveikslėliais ir, aš mislyju, bus broliams darbininkams labai naudingi. Atsispaudis ant 8 pusl. ir parsidavinės 5 egz. po 10c.

Su guodone K. Rutkus.

Delei Brooklyno kriaučiu aukos.

Gavome nuo Brooklyno Kriaučių Unijos 3 reikalavimus ir net gasdinant mus sudu raštą, kurio netalpiname per daug asabišku esantį. Nenorėdami ant toliaus vaidų su Kriaučių Unija turėti sugražinam jai pinigų \$56,00.

Prie to priduriame, kad visuo menė suėmimui ant kelionės delegato renkamų aukų išrinktų tam tikrą komitetą, kurs panašiuose atsitikimuose, kaip kad atsitiko su Brooklyno Kriaučių Unija, galėtų pasielgti sulyg šalies tiesų ir savo nužiurėjimo, o tuomi išgelbėtų „Vienybės Lietuvninkų“ redakciją nuo įpajiniojimo į provas.

„Vien. Liet.“ redakcija.

Nauji rasztai.

Litovskij Slovar A. Juškevičia stolkovaniem slov na ruskom i polskom jazykach. Vy-

pusk vtoroi. Izd. Old. rus. i slov. Imp. Ak. Nauk. St. Peterburg. 1904. (Lietuviškas žodynas A. Juškevyčiaus su pervedimu žodžių rusiškai ir lenkiškai. Išleidimas antras. 394—721+LXII. Raidės: E-J. Prekė antros dalies 2 rubliai.

Su šiaja antra dalimi užbaigia pirmas tomas A. Juškevyčiaus žodyno, ir skaitytojai, turintieji pirmąją dalį, gali dabar suglausti abi po vienais vokais. Reikia pripažinti teisybę, kad antroji dalis biskį švelniau apdirbta nes jos redagavojimas buvo pavestas geram lietuviškos kalbos žinovui prof. Jablonskiui. Pirmoji dalis, užbaigta taisyti po priežiura prof. Fortunatovo norė teipgi iš mokslinės pusės nebartina, vienok jojo triuse matoma stoka to blizgėsio, kuriuom lietuvis mokslinčius gražiai lietuviškai kalbai pats nuo savęs priduoja meilų skambėjimą.

Isz visur.

Kališiaus kalėjime, Lenkijoje, neseniai tapo atlikta bauri ir brutališka kalinių egzekucija. Mat ten kaliniai, norėdami sau išgauti žmoniškesnę su jais apsiėjimą, pasiryžo badauti, o valdžia tokio straiško vienok nenori. Tai gi iškilus badavimui kalėjimo autoritetai suteikė kaliniams visus reikalautus palengvinimus, bet valdžia, dasizinojusi kad kaliniai buvo sukilę iš priezasties nedoro su jais pasielgimo kalėjimo užveizdo, viršininką prašalino nuo vietos. Tas budelis prieš pasitraukimą šalin, štai kokį sumislyjo kaliniams kerštą. Vakarop pakvietė burį kazokų kalėjiman, juos nugirdė ir užpiudė jais kalinius. Kazokai užsipylė akis, įsigriovė tarpan nelaimingų areštantų ir ėmė juos nemaloningai kankinti: plakė kančiais, tąsė už kojų po aslą,

tai vėl pakabinę už kojų dizė. Prie to viską, ką turėjo kaliniai, išvogė. Tokios scenos traukėsi per visą naktį. Tik jau auštant apleido kalėjimą, palikinę visur suplaktus ir sukrūvintus žmones. — Skaitant tokius darbus barbarų, nenoroms užėina mislis apie inkvizicijos gadyne. Skirtumas tik tai tame, kad viduramžiais inkvizitorius laimino popiežiai, o dabar caras.

Paryžiu, Prancuzijoje, neseniai parlamente buvo perveizeta skundas ant ministrų prezidento Kombes, kurį buk norėję zokoninkai Kartuzai papirkti didele suma pinigų, kad jis paliktų tą zokoną neužkabines (mat kitus zokoninkus valdzia jau pernai išvijo; nežinia kaip ten dar buvo užsilikę Kartuzai). Ištyrus gerai skundus pasirodė, kad tai buvo melagingi, t. y. paleisti pačių zokoninkų ar jų sėbrų dėlei apjuodinimo Kombes'o. Parlasmentas skundus atmetė.

Vokiški laikraščiai skelbia apie atsinaujinančią Macedonijos revoliuciją. Bulgarijos valdzia apreiškė Rusijos pasiuntiniui Goluchovskiui, kad, jeigu tik Rusija pralaimės karę, tai gyventojų Bulgarijos negalima busė sulaikyti nuo griebimos už turkų ginant macedoniečius.

Tulas karmelitų klioštoriaus prioras, Krokuvoje, t. Jarzynskis, paglemžė iš klioštoriaus izdo apie 80,000 kronų ir drauge su savo numylėtine pabėgo. Mena, kad jis atsikraustė Amerikon.

Berline, Vokietijoje, ant priedvarinio baliaus buvo vienas svetis amerikonas, kurs nešiojosi ant krutinės labai navatną orderį. Užklaustas per ciosorių, koks tai būtų orderis, su pasididžiavimu atsakė: „Tai orderis mano paties išradimo“.

Rusijos carienė nepoilgo apdovanos carą penktu kudikiu. Iki šiolei buvo kudikiai vien moteriškos lyties, taigi caras, nenorėdamas palikti sosto be įpėdinio, daro, ką įmano, kad tik „Dievas suteiktų sunų“: prisakė visiems popams tam tikslui melstis, apkabino carienę „amuletais“ (agnosėliai užkėryti), prisagė ant sienų įvairių tam tikslui pagamintų paveikslų, patraukė prie dvaro „žyniuones“ bobelkas, kuriuos skelbiasi gali netiktai perkeisti lytį kudikio negimusio, bet ir gimusio; ir teip iš visų pusių prisiruošus, visi popai ir didžiunai tikrai viliasi gimiant carui sunų ir tiekia jau iš anksto jam vyriškas drapanas.

Suomijos senatorius Schaudman'as, tėvas jauno Schauman'o peršovusio Bobrikovą, umai tapo savo namuose per augštesnę policiją areštavotas ir nugabentas Peterburgan. Angliškai laikraščiai aprašo apie jauną Schaudman, kuris peršovęs Bobrikovą nusišovė ir pats, kad jis buvęs didelis patrijotas, išrodęs visuomet susirupinusių už tėvynės likimą ir nenorėjęs niekuomet apsi-vesti. Klausimas: kada vesj? — atsakydavęs: neturiu laiko!

Karaliaučiuje, Vokietijoje, prasidėjo sudas ant septynių social-demokratų, kurie buvo apskusti per Rusijos šnipus kaip siuntėjai Rusijon revoliucijinių raštų, arba antraip, kurėjai revoliucijos. Pats kai zeriš Vilijus norėjo apskustųjų nubaudimo, bet jų apgynėjai prirodė, kad Rusijos šnipai tankiai patįs svetimose šalyse pina intrigas ir plėčia revoliuciją. Teip antai nurodė, kad jie daug prisidėjo prie nuzudymo Serbijos karaliaus Aleksandro, jo pačios ir ministrų. Iškelimas aikštėn to, ko visuomenę da nežinojo, visuose skry-

čiuose padarė didelį truksmą ir sudas tapo pratęstas iki tolesnio laiko.

Mieste San Remo, Prancuzijoje, vyras užmušė savo pačią, grapienę Della Torre, kuri vėliaus susekta buvus tarptautišku šnipu. Ji tarnavo ypatin; gai Anglijai ir Japonijai. Gyvendama Peterburge, paskiaus Porte Arthuro, mokėjo prisivilioti rusų generolus ir išgauti nuo jų visas militariškas slaptas, kurias paskiaus parduodavo Japonijai po 200 dolerių už žodį.

Ugnelė.

Jau labai seniai, tamsiam rudens vakarėlyj, man pasitaikė plaukti maža valtele per siaubiančią vilnėmis Siberijos upę.

Netikėtai, upės užuolankos priešakyje, tarp tamsių kalnų tvokstelėjo skaidri ugnelė.

Sumirga šviesiai, giedriai, išrodo, kad jau čiapat, jau, jau arti, arti...

— Dievui dėkui! — aš linksmai sušukau. Jau čiapat namai — nakvynė!

Augalots sibirietis pasisuko, atsizvelgė per petį atgal ant ugnies ir vėl traukė irklus.

— Toli dar!

Aš netikėjau. Čiapat, čiapat jau priešakyje buvo ugnelė, skaidriai mirksėdama iš nepermatomos tamsos. Bet, irėjas kalbėjo tiesa: iš tikro buvo dar toli...

Šitokios nakčių ugnis teip visada — paspinsta, čia per tamsą — artyn, artyn, pamirguliuoja, prižada ir vilioja savo artumu. Išrodo, kad dar du, tris irklo užmojimai ir, reigis, čiapat kelio galas...

Bet ne, — toli...

Ir ilgai dar mėš važiuom per tamsią, juodą, kaip ta pati naktis, upę.

Grioviai ir pakrantės tai pasikelia, slinksta, eina viršum, tai vėl atsitolina, pasilikdami

užpakalyje, ir dingsta nakties gludumo tolybėje.

Bet ugnelė vis paspinsti priešakyje mirkčiodama ir viliodama artyn; išrodo jau teip arti, ir vis gi da teip toli...

Man tankiai dabar pareina į mintį ta tamsioji, kalnų ir pakrančių šešeliais apsiaubta upė, ir ta skaisčioji ugnelė.

Daug ugnių ir anksčiau, ir po tam viliojo ne mane vieną su savo artumu.

Bet — gyvenimas vis daslinksta slėniais apniukusios padangės ir ugnis da vis teip toli. Ir vėl prisieina griebtis už irklų...

Bet vis... vis priešakyje — kurinasi vilties ugnelė, kuri kiekvieną iš mūsų vilioja prie garbingos ateities ir skatina prie darbo!...

Iš latviško vertė J. BANULIS.

Atsakymai.

p. Žmoqui. Tamstos nurodomi ano žmogelio pasielgimai ištikro yra nešvankūs, jeigu teip yra, ir mėš T. žodžiams labai simpatizuojujame; tačiau T. suprasite, kad išpeikus jį viešai tokioje aštrioje formoje gali kilti visai nenaudingi vaidai. Už tai padedame į šalį, laukdami nuo T. parašant konors švelnesnio ir naudingesnio visuomenei. Vaidus keldami tautos neprikelsime.

p. Parvažiavėliui. Apie tą viską jau buvo rašyta. Kas kišasi gi pakrikusios unijos, tai neverta garsinti per laikraščius. Stengkitės susiprasti savo tarpe.

Brooklyno Kriaučių Unijai. Pinigus pasiunčiame. Raštą teipgi pagražiname į... Tamistų gražių veikalų archyva.

Pajieszkėjimai.

Pajieškau savo brolio Juozapo Urbo, kaimo Kurio, Smilgių parap., Panevežio pavieto, Kauno rėd. Jeigu kas apie jį

žinote, meldžiu duot man žinią ant adreso:

Stephan Urbas,
Cheltenham, Pa.

P rakalbos!

Elizabeth, N. J. Liet. Susų Dr. parengia ant 10 rugpiučio (August) ant svetainės Grand Armin 126 E. Jorzi st. Užprašom lietuvių ir lietuvaite susirinkti, nes bus kalbėtojai garsūs Dr. Želvienė ir J. Tarilla iš Waterburio.

Komitetas.

Nauja kuopa Susų. Liet. A. Patersone, N. J., parengia prakalbas ant 11 Rugpiučio, svetainėje V. Jokubaičio po Nr. 183 River st. Užprašome visus atsilankyti kur išgirsite naudingų pamokinių.

Komitetas.

Labai didelis išvažiavimas ir piknikas į Lake Carey!

Parengtas šv. Jurgio draugystės iš Pittston, Pa., subatoje, 20 d. rugpiučio, 1904 m. Treinas išeis nuo Pittston Junction iš ryto.

Tiketait: { Suaugusiems... 75 ct.
{ Vaikams... 35 ct.

Komitetas.

Piknikas!

Draugystės Panelės šv. Aštraus Bromo, bus Panedėlyje 15 d. Rugpiučio 1904 m. ant POWER HOUSE GROVE, Wanamie, Pa. Prasidės 10 valandą ryte ir trauksis iki 12 val. vidurnaktį. Visus lietuvių ir lietuvaite, kaip vietinius teip ir iš visos apielinkės užkvičiam kuo skaitlingiausia susirinkti ant šio puikaus pasilinksminimo.

Tiketait dėl šokio 25c.

Komitetas.

P. JASANIS,

2 Sexton st. New Britain, Conn

Užlaikau visokios dektinės, vyno, skanaus alučio, puikiai kvėpančių Cigarų, ir reikale suteikus draugišką rodą. Užprašau visus lietuvių atsilankyti.

Palemonas ir Girzduta.

Parašė M. D. S.

(Tąsa.)

Paskui Palemon's prisakė dėl kryvių,
Kad jie naikintų garbę kitų dievų.
O jo buveinė buvo ant Šešupės,
Kur dievai buti dėl savęs pamėgo,
Kur atsibastęs per mares ir upes,
Palemon's tautą zadino iš miego.
Bedievius, maiščius už Nemuno varė,
O dievs griovimu visą svieta barė.

IV.

Užgūlimas Samogitijos.

O anoj pusėj Nemuno srauniojo
Šungalvių tauta buvo įsikurus...
Po kalnų urvus vizunai slankiojo,
Žalčiai sieksniniai slapstėsi, po murus,
Kurie po žmonių ankstyvesnių liko;
Nes šičia tautos ir kilo ir nyko
Nuo tų naguotų, sparnuotų baisunų,
Kur lek' per girias, o po upes nardos:
Ugnies nebijo, nė trenksmų perkunų,
Dėl kurių baisus yra tiktai kardas;
Mat kardo plienas yr' nuo dievų leistas,
Kaipo geriausias ant biaurybių vaistas. —
Ant to tai krašto artojai antėjo
Sutiko juosius baisesi Šungalviai:
Daug išsimušo ir kraujo praliejo...
O su artojais ėjo drauge kalviai,
Kurie už klaidas dievus permaldavę
Kalė čia kardus geležies įgavę.
Prie tokio ginklo pergalėjims vyko,
Į kurią pusę tik jie pasisuko;
Amžinos girios šepsnose pranyko,
Ir čia artojai palengva užtruko:
Jie pelenynes pradėjo akėti,
Ir į jas dirses bei žolynes sėti.
Ant tųjų vietų javai užderėjo. —
Paupiais žmonės triobas išsistatė;
Per luobų stogus augštyn dumai ėjo...
Bet čia Žuvėdai vėl anuos pamatė!
Tiejie dykunai dirbti nenorėjo, —
Lindo, kur kiti savo triusą dėjo.
Vargšai artojai tuoj prie dievų šaukė;
Mylistą Laimės dėl savęs įgavo, —
Iš laukų bėgo ir tuntus sutraukė,
Ir tuos Žuvėdus kardais nukariauvo.
Toliaus į miškus savo arklą leido,
Šaudant Perkunui puldami ant veido.
Ir tokiu budu Samogitjos kraštas
Artojų žagre buvo užkariautas.
Nė viens vizūnas kalnų skardžiuos rastas,
Nė viens Šungalvis buvo jau numautas
Gelžiniu kardu. — Lietuva atgijo,
Iš Samogitjos tapo Žemaitija.

V.

Vizunas.

Bet ant Dubisos dar vienas vizūnas
Giliai į kalną įsikasęs buvo:
Dantims taiškėjo, kaipo koks malūnas,
O neatsargus į jo nasrus kliuvo;
Kurį praryjęs, kaipo kokią uogą
Dairėsi vėliai, kad daryt ką blogą.
Gyvuolius, žmones aplinkui išpiovė,
Pertai ten liko apleista pustynė;
Alkans ir piktas kalnų skardžius griovė,
Didelius medžius iš pat šaknų skynė.
Iš tolo žmonės išgirdę baubimą
Tuojaus suprato, kad jį badas ima.
Tas buvo ženklų kad baises tvarinys,
Pristigęs aukų iš aplinko ryti,
Ketin jieskoti, kur žmonių židiny,
Kad naujoms aukoms badą numaldyti.
Ir teip per keles dienas ir nedėlias
Tai gresmiai baubė, tai tarškėjo vėlios.
Baimingi žmonės pas kryvį Vaineikį
Verkdami rodos jo šviesios atėjo,
Sakė, kad dievų pagelbos čia reikia.
Vaineikis dievus permaldaut zadėjo;
Bet didžios aukos reikėjo sudėti,
Nes be to dievai nenori kalbėti.

Sunešė moters ragaišius, kiaušinius,
Sunešė sviestą ir šviežią kiaulieną;
Atnešė baltus drabužius drobinius; —
Bet dievai nenor tart žodį nė vieną.
Kad mažos aukos dėl dievų netinka,
Tai dievų tarnas dėl savęs jas rinko.

Gudrus Vaineikis kaip daryti žino:

Gintaro, aukso dievams reikalavo.

Kuomet jos davė, tai įsias laimino
Dievų malonę dėl anų išgavo.

Ir prie perkunų didžio dievo leido,
Moteris meldė parpuolę ant veido.

— O didis dieve, kurs valdai griaustiniu!

Kurs po augštybes ratais važinėji!

Kuris gyvybę duodi iš kiaušinio!

Kuris piktybes griausmais varinėji!

Kurs turi valę ant dušios ir kuno!

Gelbėk mus vargšus ir nutrenk vizūną! —

Perkuns vizūną pergalėt zadėjo,

Bet netuom budu, kaip artojai prašė;

Nieks iš gyvųjų žinot negalėjo,

Kokius likimus dievs danguje rašė;

Skeldams titnagą ant dangaus augštybės,

Bėrė kibirkštis rodydams galybes.

VI.

Karė.

O čia Jotėžiai Mozurų naikinti,
Iš kitos pusės nuo Gudų kariauti,
Nor nuo Lietuvos pagelbą sau gauti,
Idant nuo priešų ateitų jų ginti.
Dovanoms nešė sabalinius kailius
Meldė kareivius stoti į jų eiles.
Toliaus bus.

Tai-gi nevažiuosiu!

Mūsų velyjimai ir nutarimai kaslink lietuvių reprezentacijos tarptautiškame darbininkų seime šįmet negali įvykti. Ne mano tame kalte, bet lietuvių visuomenės Amerikoje. Ne šneku apie tai, kad kunigai savo „Žvaigždėje“ visaip kraipė mūsų užmanymą ir dergė; bet tarpe tų, kurie neva pritarė išpildyti užmanymą, pasirodė labai didelis nesutikimas. Vieniems netiko, kad S.L.L. duotu paliudijimą delegatui, nors šiandien čion niekas kits tatau padaryti negalėtų; kiti gyrėsi, kad delegatui per didelę garbę darą, ir regimai nepasikinkino ypata delegato. Kiti savo pinigų, aukautus mieriai kelionės, skubinasi atgal atsiimti. Priegtam nė pinigų gana nėra dėl kaštų uždengimo. Negana to viso. Prašiau komiteto S.L.A. tam tikro paliudijimo; nesiteikė duoti. Išleisti knygą apie Lietuvos skriaudas po Maskolijos valdžia (nuo 1795–1904 m.) teip-gi nenusisekė, nes T. M. Dr. — e neįstengė umu laiku pasakyti, ar galės prisidėti su kaštais išleidimo ar ne. Europos L.S.D. partija teip-gi kreivai žiuri į mūsų bandymą. Žodžiu sakant, į kurią pusę nesikreiptum, visur kliutys ir painės, ažuot prigelbėjimo.

Man rodos, tokių priežasčių pakanka, kad atsisakyčiau nuo užmanytos kelionės, ir tuomi atsisakau. Neturiu abejonės, kad, bėgant laikui, lietuvių visuomenė geriaus susipras ir susitars, ir nors šįmet neprisirėngė dalyvauti darbuose ant lauko platesnės polytikos, bent ateitėje tatau padarys. Juk nauda iš tokio darbo dėl Lietuvos butų tukstančius sykių didesnė, negu kelionės dievučių į Romą bučiuoti kojas tautų krokodiliaus.

1, VIII, 1904. J. Šliupas.

Nuo Redakcijos.

Už korespondencijas ir apgarsinimus „Vienybės“ redakcija neatsako.

Lietuviu tauta

4. Prastoji liaudis, kaimiečiai ir pavaldiniai iš pradžių buvo valna luoma, prie žemės nepririšta, mokanti mažą mokęstį; apskritai imant, padėjimas ukininko buvo pranašus. Jo pareiga buvo — pylevą pilti kunigaikščiui, o karės laike traukti į karę; jokių kitų pareigų (žinomas dalykas, nekaltant apie pareigas link dvasiškos luomos) jisai nepažinojo. Apie valnybę artojų liudyja jų dalyvavimas sušnekose kuopų¹⁾, sušaukimai liaudies ant sątaravimosi. Teikose apie Vaidavutį pasakyta, kad nieks neturi tiesos kitą versti prie darbų, kad visi turi būti lygus, o vyresniu tik tai tas, kas ant to užsipelnys savo darbais prasikišdamas pro kitus.

Pirmieji pavaldiniai turėjo kilti iš žmonių, patekusių į nelaisvę vergystę, kariškose kelionėse. Sunus vergų, pasodinti ant žemės, pagaminti turėjo nevalnus žmones, pririštus prie žemės, tikrus „muzikus“ ar „burus“, ir jie tai dirbo kaip vergai. Žemaičiai juk XI amž. apgyvendina pas savę apkalintus Latvius, Iziaslavas „Goliadus“ palei Porotą, Vytautas įsteigė Lietuvoj sodybas iš suimtų Totorių.

Žmogus, užgimęs iš mergos, negalėjo įgyti jokį garbės urėdą nė gi tapti kunigu.

Žemė, kiek galima numanyti, senovės Lietuvoje prigulėjo į visą tautą. Kiekviena giminė turėjo savo dalį, ir tą dalį skirstydavo, palei skaitlių šeimynykščių, ant ubų. Kiekviena žmogysta gaudavo sau ubą lauko.

5. Nevalninkais buvo: 1) vergai, kurie gimę nuo senų prosenų buvo nelaisviais; 2) suiminiai, karėje sugauti ir apkalinti; 3) per ištekėjimą ar apsivedimą su roba (nevalninke) pereinantieji į nevalę; 4) iš savo dėkos pasidavusieji į vergystę.

Savininkas nevalninkų turėjo tiesą ant jų gyvasties ar mirties. Kartais juos vartojo prie suukiausių ar pavojingų darbų, kankino juos be pasigailėjimo. Kartais juos gyvus degino dievams ant aukų, kartais juos kamavo už kritusius brolius ir galiaus užmušinėjo.

Iš vėlesnių statutų galima matyti, kad valė buvo senų papratimu pasiduoti į nevalę, pvd. vagiui pasmerktam numirti, kurs tapė nevalninku to, kurį buvo nuskriaudęs. Apie paleidimą nevalninkų nieko nežinome, *apart* Aldonos išvalnintų Lenkų.

Tačiau d-ras Pietaris teip rašo apie vergų padėjimą Lietuvoje: „Iš lauko tautos tiesų stovėjo vergai. Jie atsirado Lietuvoje vargiai jau anksčiau V amž. po g. Kr., — anksčiau atėjimo į Lietuvos žemes plėšikų Slovėnų, kurie viso pikto išmokino mūsų tautą. — Vergai-vergučiai buvo tai žmonės, paimiti į nelaisvę, laike karės. — Vergų padėjimas negalėjo per prastas būti, jau pats mūsų tautos budas to nebutų leidęs, o antra, nematyti, jau iš lietuviškos verguvės būtų bėgę svetimtaučiai, ypač žemesnės luomos. Greičiaus gali mislyti, jog Lenkų ukininkai mielai eidavo į lietuvišką verguvę, iš po ver-

guvės savo ponų pabėgdami. Ant šitos mislies ateini, žiūrėdamas į amžinai laimingas kares Lietuvių prieš Lenkus į dešimtis tukstančių jų vergaujančių Lietuvoje”.

Tauta, kurios spėkos, kaip kuno teip dvasės, esti tolydžiui palaikomos per kares ir medžiones, ne su švelnumu apsieina šu moteriške. Meilė yra tik tai padailintas goslumas; busena namie — moterių graži busena — yra dėme tykaus pertekliaus, lengvesnio pelnymosi. Todėl senovės Lietuvoje moterių likimas buvo pagailėtinus. Rods netruko joms užkerinčios grožybės, nė gi mokėjimo vyrus padilginti. Jos rėdėsi margais drobiniais; kuomi daugiau turėjo drabužių ant kuno, tuomi bagotesnė merga. Pagal Graikų paprotį, jos užsisiausdavo skraistes, užsegamas su sagčiais ant pečių. Apvalynė jų panėšėjo į vyriškąją, kojas rutuliavo su plačiais aulais, kurių žiemą nė vyrai neniekino. Norėdamos vyrams įtikti — kaip miškuose teip palociuose — nešiojo mažus pagražinimus iš stiklo, apirankes, metolines apikakles, skritulėlius iš gentaro ar spalvuoto molio, mažas keturkampes skardeles, idant papuošti plaukus ir drapanas, adatas, ziedus ir sagtis. Mergų galvas puošė supintos plaukų pynės (bizos), galionai, vainikai; moters padorumas slėpė plaukus po kyku.

Pačios¹⁾ buvo ne lyginant pirktos nevalninkės, ir pats vardas motė, moteriškė zenklina, kad jas ėmė tik tai ant motinų, vaikai skaitėsi savasčia tėvo; seniai, net tėvai, tapdavo ant pagalės galo tarnais savų vaikų.

1) „Kiekvienas vyras, įėjęs į metus, galėjo imti sau pačią, moterį — kaip Prusiai vadino — *geną*. Geną vyras galėjo turėti tik tai vieną, o gulovių — nežinia. — Nė pasėkos, nė giesmės nerodo, jau buvo pas Lietuvius papratimas ir stambeldiškuose laikuose turėti apsigobus dar ir guloves. — Remdamasi ant giesmių ir pasakų gali pasakyti, jog stambeldžiai Lietuviai šitoje pusėje buvo doresni už krikščionis.

„Einant į porą vyrui su merga duodavo šliubą, *sakliubą*, kaip jį Prusiai vadino (Zr. Die Drey Katechismen in altpreussischer Sprache. Ulenbeck).

„Žodis šliubas yra tai ne lenkiškas, tik tai Lenkų paskolintas nuo senovės Prusų. — Jisai kilo iš prusiško *sanliubo*, — kur *liuba* kilo nuo to paties žodžio, ką ir *liubineeks* — duodąs šliubą (slubujący Lenkų).

„Stebėtinas yra dalykas, jog ir žodis *žena* — *žona* Slovėnų yra imtas nuo lietuviškų tautų. — Prusiškoje kalboje buvo žodis *gena* atsakąs žodžiui *žena*. — Bet, kada lietuviškoje kalboje randame da užnešančio skambėjimo žodį *gentis* (plemię, krewny), sloveniškose kalbose kitų žodžių tos pasios šaknies nematome, randame tik tai kilusius nuo *žena*.

„Prusiškas žodis *gena* per vien eina su Lotynų *genus, genu*, ir Graikų *gynē*. Lietuviai pačias imdavo sau, pavogdami jas nuo tėvų. — Augštesnio luomo mergos turėdavo eiti už to vyro, kurį jomis tėvai paskirdavo. — Kunigaikščiutės-gi tankiai eidavo už to, kurį visa tauta už verdžiausią joms pripažindavo. — Apskritai sakant, padėjimas moteriškės Lietuvoje vargiai jau daug skyresi nuo padėjimo jos tarpu kitų tautų. — Tiesa, Lietuviai nelaike jos per gyvulį, nelaike uždare, kaip tai Slovėnai darė, — bet ir nestatė greta su vyru. — Lietuvoje moteriškė nebuvo niekadės kariumenės vadu ir suejimuose kunigų ir kunigaikščių balso neturėjo. Tai nezenklina vienok, jog ji įtekmes neturėjo. Ne. Ir Lietuvoje kaip ir Vokietijoje, nežinoma, kaip kraujo pralieta ir neteisibių padaryta per priežastį moterių. Aldona, Gedimino duktė, tekėdama už Kazimiero, Lenkų karaliaus, paleido į 30.000 pavergtų Lenkų.

„Kaip Lietuvoje žiūrėjo ant mergų, gali matyti iš giesmės žodžių. Prigerdamas laike karės jaunas vyras siunčia žirgą pas savo mergą su įsakymu:

Nesakyk, žirgeli, kad aš jaunas prigeriau,

Tik sakyk, žirgeli, kad aš apsizenyjau

Su marių zuvele,

Zalia lydekėle.

„Tokių augštų jausmų pobudžių kitų tautų giesmese ar ne daug terasi arba su visu nerasi!“ (Dr. Pietaris).

1) Juk įstatymai tautos susidėjo arba iš įsakymų Kryvių Kryvaičių, arba iš nutarimų liaudies sueigose! Tokias sueigas Danai vadino *Thing*, Svedai *Warp* (anot Adomo Brėmiškio, de situ Daniae, c. 229), o Slovėnai *Viece*; tas sueigas sušaukdavo skambinimu varpo, vienatiniškai dėl to mierio paskirto (viecevoji kolokol) Būt čion akyva yra įtėmyti, kad Svedai varpu vadinę yra sueigas; aiški yra įtekme lietuviškos!

Senatorius Penrose.
Valstijos nesulygintinas vadas

Balsuotojai patvirtys jo vadovybę suteikdami didžiulį balsų republikonų tautiškiems ir steito kandidatams lapkričio mėnesyje.

Visuose Pensylvanijos pavietuose žmonės yra dideliai kantanti, kad senatorius Boies Penrose tapo pakeltas į vadovus Republikonų partijos siame steite, užimant vietą velipnio senatoriaus Quay. Senatorius Penrose kyla umai, kaip tik jis įikišo į politiką, ir dar didesnė garbė jo laukia.

Dabartinį savo padėjimą jis užsitarnavo savo dideliais gabumais, savo ištikimimu partijai, tuomi kad visadas išpildo savo prizadėjimus, kad jis yra tvirtas darbininkų draugas kad jis nenuilstaučiai dirba pakelimumi savo partijos ir labui Pensylvanijos gyventojų.

Jo darbštumas labiausiai prisidėjo prie pakelimo Republikonų partijos siame steite, ne kaip kokiam kitam Unijos steite, ir balsuotojai dar labiau pakels tą partiją per ateinančius rinkimus lapkrityje, patvirtindami senatoriaus Penrose vadovybę savo balsavimu, teipgi suteikdami tokią didžiulį balsų tautiskam ir steito tikietais kokios dar šio valstijos nebuvo. Didžiausią balsų perviršį (majority) Republikonai šiam steite yra gavę renkant McKinley 1896 m. — 301 175. Galbiai vadovaujant Penrose'ui šimet laukia, kad Roosevelt gaus 350,000

perviršio.

Senatorius Penrose sudėjo Pensylvanijos votą Roosevelt'ui per Chicago konvenciją 23 birželio, nes balsuotojai norėjo, kad teip būtų padaryta

Tai buvo Senatorius Penrose ką smarkiai dirbo išvien su John Mitchell, kad sulaukyt anglinį straiką 1902 m. Tai Senatorius Penrose buvo, ką prirėmė darbininkštas bilpas kurios perėjo per pakutinę Legislaturės sessiją. Tai Senatorius Penrose buvo, ką troško Attorney General Knox'ą, didžiausią trustų priešą, padaryti Suv. Valstijų Senatorium. Tai Senatorius Penrose buvo ką stengėsi gabų John P. Elkin padaryti kandidatu į Supreme Court Judge, ir tai yra priderystė, dėlto balsuotojai šio steito kalti yra Penrose'ui priderystę nubalsuoti Roosevelt'ą ir Fairbanks'ą už Prezidentą ir Vice-Prezidentą; John P. Elkin į Supreme Court Judge, ir visus Republikoniškus į Kongressą, į Valstijos Senatorius ir į Kongressą, į Valstijos Senatorius ir į Legislaturą. Juo didesnis bus balsų perviršis, juo didesnis užitikėjimas bus parodytas šiam darbininkų draugui, šiam gabiam statesman'ui, Senatoriui Boies Penrosė!

Žmonių vadovas paskirtas per žmones.

Dabartinė nacionališka administracija užtvirtino vien balsai prezidentą Theodora Roosevelt ir Charles W. Fairbanks.

Žmogus mylintis luosybę gerovę ir unaravą valdžę balsuos Novemberį už Roosevelt ir Fairbank prezidentą ir vice-prezidentą. 23 June tapo paskirti republikonu partijos ant šių vietų, ir nė vienas neatsirado priešais dėl to kad jie yra paskirti nuo žmonių. Ką žmonės nori tai ir turi turėti Roosevelt kandidata ant prezidento.

Delko? dėl to kad laike prezidentavimo Suvien. Valstijų jis yra dirbęs dėl jus, dirbo dėl ateities, dėl padarymo geresneis ukėsais numazinimo mokesčių. Jo urėdavime tautišką skola numazina ant \$150,891,580. Metinių mokesčių ant \$100,000,000 dėl vainos kaštų, ir procentas numazintas ant \$16,000,000. Ta reiške kad žmonės ant tiek bagotesni

Ką jis padarė dėl darbininkų? Jis sugadino straiką anglių, ir kalnakasai gauna aukštesnę mokesį. Jis padaugino amatystę. Jis priėmė tukstančius emigrantų į šią žemę dėl to kad republikonai padarė namus dėl jų, kur jie gali turėti visada darba, aukšta algą, džiaukšis luosybe, gyvent linksmi, mokyti savo vaikus. Žmonės yra užganėdinti Roosevelt dėl to kad jis užganėdina žmones. Jis žino kad žmonės yra galybė šioje šalyje, tai ir jis darbuojasi dėl žmonių. Jis išvarė neteisingsus urėdninkus iš urėdų, jis pasipriešino trustam, padaugino kupčystę, prabagotino ir pagerino šią šalį. Žmonės nori kad jis prezidentautu dar 4 metus, jie žino kad jis yra geras prezidentas ir rėdas šios šalies saugiose rankose kol jis urėde. Jis nenori pralobti ar į gauti galybę, bet jis nori žmones užganėdinti, padaryti linksmi. Jis yra padaręs daug gero ir žmonės neri kad darytų tolyn. Tai gi priešastis dėl kurios nėvienas kandidatas nestojo priešai Chicago, Ill. June 23.

Potam žmonės paskyrė kitą teisingą žmogų, ir darbininką ant Vice-Prezidento. Jis yra Charles W. Fairbanks iš Indijų. Žmonės knrie balsuos Lapkrityje už Rooseveltą ir Fairbanks balsuos už gerą rėdą ir gerovę.

„Vienybės“ redakciją telephonas (PEOPLE'S telephone) 7145.

ISZTIETI DAIKTAI

Szitas darodymas turi pertikrint klekvienu Plymouth'e

Nieks nepagadina gerą vietą, Niekas neatima žmogaus jausmo, Kaip niežėjimą skuros, Niežėjimas davaro in bepriteste, Visą dieną suvargina, Visą naktį neduoda miegoti, Niešti! niešti be perstojimo, Teip kaip niežai, Sunku užsilaikyti nesikasius, Gali kasytis bet žinai kad blogiau, Žmonės dasizinojo kad gali buti išgydomi, Dažinojo vertę Doans Ointment, Daugybės darodymiu kad Doan's Ointment išgydys niežius, ar niežėjimą skuros. Perskaityk nuosprendimą Scrantų ukėsų.

F. H. Green, darbininkas taisymano šapos D. L. & W. R. R., ir gyvenantis po 125-10th Ave., Scranton, Pa. sako: Aš sirgau per 10 metų iki 1896 su niežėjimu. Buvo bloga šaltam ore, laike šilto oro arba kada persildavau, tada niežėjimas apstodavo. Naktims negalėdavau miegoti ir buče atidavęs visą savo turtą kad mane kas but išvalnyją nuo niežėjimo. Aš vartoju visokos gyduoles bet niekas negelbėjo. Doktorai teipgi neiko negalėjo pagelbėti ir aš trotinau viltį iki nepamačiau 1896 Doans Ointment apgarsinimą ir nusipirkau box. Po pirman naudojimui teip man pagelbė kad aš naudoju ant toliaus iki netapau išgydytas. Nuo to laiko aš daugybei parodinau Doans Ointment

Ant pardavimo vra kromuose, prekė 50ct. Foster Milburn Co. Buffalo, N. Y., agentas ant Suvienytų Valstijų. Nepamirškite vardo Doans ir neimkite kitokias.

Negalima buti sveikas, turint nečystą kraują. Burdock Blood Bitters padaro čystą kraują.

Viena tikta gyduolė ant sviesto, kuri izdydo niežėjimą Doans Ointment, kiekvienoje aptiekoje yra gaunama, prekė 50c.

Mėšlungis greitai išgydomas Dr. Thomas Electric Oil. Gaunama visose aptiekose.

Nėr tokio nesmagaus dainko kaip vasarės liga, Dr. Fowlers Extract Wild Strawberry dėl sulaikymo vidurių.

LIETUVIŲ ŪŽEIGA.

Daugelį metų visai pragyvenęs, pažinau darbininkų gyvenimą ir dėl jų uždėjau lietuvišką karčiamą. Užprašau lietuvius vietinius ir iš aplinkinių pas mane atsilankyti, busit svingingai priimti, pagal mano išgalę kožnam patarnausiu.

Silvestr. Zygmuntas,
37 Hartford ave.
NEW BRITAIN, CONN.